

152

1533-1543

HARMADIK FEJEZET: A KÖZÖSSÉG SZOLGÁLATÁNAK SZENTSÉGEI

1533 A keresztség, a bérmlás és az Eucharisztia a kereszteni beavatás szentségei. Krisztus valamennyi tanítványának közös hivatását alapozzák meg, az életszentségre és a világ evangelizálásának missziójára szóló meghívást. Hozzák a szükséges kegyelmeket a Lélek szerinti élethez az örök haza felé tartó zárandókúton.

1534 Két másik szentség, az egyházi rend és a házasság mások üdvösségére irányul. A személyes üdvösséghez is hozzájárulnak, de ezt mások szolgálata által teszik. Sajátos küldetést jelentenek az Egyházban, és Isten népének gyarapodását szolgálják.

1535 E szentségekben azok, akik a keresztség és a bérmlás által már fölszenteltettek a hívők általános papságára, különleges fölszenteléseket kaphatnak. Azok, akik az egyházi rendet kapják, arra szenteltetnek föl, hogy Krisztus nevében "az Egyházat Isten Igéjével és kegyelmével legeltessék". Állapotuknak megfelelően "a kereszteni házastársakat is állapotbeli köteleességeikre és méltóságukra külön szentség erősíti meg, s mintegy fölszenteli."

6. Cikkely: AZ EGYHÁZI REND SZENTSÉGE

1536 Az egyházi rend az a szentség, mely által a Krisztustól Apostolaira bízott küldetés teljesítése folytatódik az Egyházban az idők végezetéig: tehát az apostoli szolgálat szentsége. Három fokozata van: a püspökség, az áldozópapság és a diakonátus.

[Az apostoli szolgálat krisztusi alapítását és küldetését lásd a 874-896. pontokban. Itt csak a szolgálat átadásának szentségi útjáról lesz szó.]

I. Miért egyházi rend, "ordo" e szentség neve?

1537 Az ókori Rómában az ordo szó polgári testületeket, elsősorban a kormányzók testületét jelentette. Az ordinatio valamilyen ordóba való fölvételt jelent. Az Egyházban voltak testületek, melyeket a hagyomány, nem szentírási alapok nélkül, kezdettől fogva görögül taxeisznak, latinul ordinesnek nevezett: így beszél a liturgia ordo episcoporum, ordo presbiterorum, ordo diaconorumról. Más csoportokat is neveztek ordónak, például a katekumenokat, a szüzeket, a házastársakat, az özvegyeket...

1538 Az Egyház valamely testületébe való befogadás ordinatiónak nevezett szertartással történt, tudniillik vallási és liturgikus cselekménnyel, ami fölszentelés, áldás vagy szentség volt. Ma az ordinatio szó fenn van tartva annak a szentségi cselekménynek jelölésére, mely a püspökök, a papok és a diakonusok rendjébe fogad be, és fölülmúlja a közösség által végzett pusztá választást, kijelölést, megbízást vagy beiktatást, mert a Szentlélek ajándékát hozza, mely lehetővé teszi a "szent hatalom" (sacra potestas) gyakorlását, és csak magától Krisztustól származhat Egyháza által. Az ordinatiót consecrációnak, 'fölszentelésnek' is nevezik, mivel elkülönítés és feladat átadása, amelyet maga Krisztus végez Egyháza javára. A püspök kézföltétele a fölszentelő imádsággal együtt látható jele ennek a fölszentelésnek.

II. Az egyházi rend szentsége az üdvösség rendjében

AZ ÓSZÖVETSÉG PAPSÁGA

1539 A választott népet Isten "papi királysággá és szent néppé" (Kiv 19,6) tette. De Izrael népén belül Isten kiválasztotta a tizenkét törzs egyikét, Lévi törzsét, és elkülönítette a liturgikus szolgálatra. Maga Isten volt a leviták öröksége. Az Ószövetség első papjait sajátos szertartással szentelték föl. "Arra rendelték (őket), hogy az Isten tiszteletében képviseljék az embereket és a bűnökért áldozatokat mutassanak be."

1540 Ez a papság, bár arra lett alapítva, hogy Isten igéjét hirdesse s hogy az áldozatok és imádság által az Istennel való közösséget újra megszilárdítsa, alkalmatlan maradt az üdvösség megvalósítására, mert rászorult az áldozatok szüntelen ismétlésére anélkül, hogy eljutott volna a végső megszenteléshez, melyet egyedül Krisztus áldozata valósított meg.

1541 Az Egyház liturgiája mégis az ároni papságban, a leviták szolgálatában, valamint a hetven "vén" beiktatásában látja az Újszövetség fölszentelt papságának előképeit. A latin szertartás püspökszentelésének szentelési prefációjában így imádkozik az Egyház:

"Urunk, Jézus Krisztus Istene és Atyja, (...) aki kegyelmed igéje által meghatározta az Egyház rendjét. Kezdetől fogva kiválasztotta Ábrahám igazi gyermekeinek szent népét; előjárókat és papokat állítottál, és szentélyedet soha nem hagytad szolgálak nélkül..."

1542 A papszentelés alkalmával az Egyház így imádkozik:

"Urunk, szentséges Atyánk, (...) már az Ószövetségben hivatalokat és szolgálatokat állítottál szent jelül: Mózeset és Áront te rendelted arra, hogy népedet vezessék és megszenteljék. Segítségükre a közös műhöz férfiakat hívtál meg további szolgálatra és hivatalra. A pusztai vándorlás során a hetven vént Mózes lelkéből részesítettél (...). Áron fiainak részt adtál atyjuk hivatalából."

1543 És az Egyház a diákonusszentelés fölszentelő imádságában megvallja:

"Mindenható Isten, (...) Egyházadat (...) az új templom nagyobbodására növeled és gyarapítod, a szent teendők ellátására a szolgálattelvők hármasságát alapítottad, hogy nevednek szolgáljanak, mint már kezdetben kiválasztottad Lévi fiait az első sátor szolgálatára."